

Okul Başarısı ve Aile

Sevgili Anne ve Babalar,

Ebeveynlerin en büyük hedefi kuşkusuz ki, çocuklarına mutlu bir gelecek hazırlamaktır. Her anne baba bu işlevi yerine getirirken çocuğunun tüm ihtiyaçlarını karşılamak ister. Günümüzde anne babalar çocuklarının yetiştirilmesine daha çok özen göstermektedirler. "Anne baba olmanın okulu yoktur. Bu iş bir beceri, bir sanat işidir." denir. Ancak çocuk yetiştirmenin bilimsel ilke ve yöntemleri vardır. Bu ilkeler çoğunlukla evrenseldir. Çağdan çağa bazı değişimler gösterse de, temeldeki ilkeler büyük bir farklılık taşımamaktadır.

Bu bültenimizde, çocuğun özellikle okul başarısında anne babaya düşen görev ve sorumlulukların neler olduğunu özetledik.

Öğrencilerimize ve siz velilerimize faydalı olması dileğiyle...

Eyüboğlu Eğitim Kurumları
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Birimi

Çocuğun okul başarısında aileye düşen görev ve sorumluluklar

Aile; çocuğun gelişimindeki ilk eğitimcisi ve etkili olan ilk çevredir. Bu nedenle okul başarısında da çok önemli bir yer tutar. Okullarda verilen eğitim – öğretim çalışmalarının, ailedeki eğitim ve öğretim ile desteklenmesi; çocuğunuzun başarısında sizin de çok önemli katkılarınızın olduğunu kabul etmeniz, sevgi, güven ve destekle adımlarını daha sağlam atmasına yardımcı olabileceğinizi bilmeniz çok önemlidir. Ancak bu mantıkla yola çıktığınızda onlara istediklerini verebilir ve onlardan istediklerimizi alabiliriz. Bu doğrultuda size sunacağımız öneriler ise şöyle sıralanabilir:

- ✓ Çocuğunuzun sürekli bir büyüme ve gelişim içinde olduğunu unutmayın. Ergenlik çağına özgü biyolojik, ruhsal ve toplumsal değişme ve gelişmelerin ergenin davranışlarına yansıdığını bilin. Gençlik çağının fırtınalı ve zor olduğunu göz önünde tutun.
- ✓ Çocuğunuzu iyi tanıyın, ondan yapabileceği düzeyde verim bekleyin.
- ✓ Çocuğunuza değer verdiğinizi, ona güvendiğinizi, sorumluluklarını yerine getirebileceğinden emin olduğunuzu her fırsatta belirtin. Ona ve fikirlerine değer verin, onu dinleyin, okul ve çevresindeki sosyal faaliyetlere katılması için teşvik edin.
- ✓ Çocuğunuza karşı sabırla, soğukkanlılıkla, anlayışla ve sevgiyle yaklaşın. Bu özelliklere sahip bir yaklaşım, çocuğunuzla daha yakın bir ilişki kurmanızı sağlayacaktır. Yüksek sesle söylenen emir verici sözler, ağır eleştiriler ve azarlamalar asla fayda getirmeyeceği gibi çocuğunuzun sizden kopmasına ve uzaklaşmasına hatta birçok konuda yalana başvurmasına sebep olacaktır.
- ✓ Çocuğunuzu kıyaslamayın. Sürekli başkaları ile kıyaslanan çocuk, özgüveni eksik ve gelişmeye kapalı olacaktır. Olumsuz eleştiriler olumsuz davranışları da beraberinde getirir. Yapıcı ve teşvik edici her söz, çocuklarınızın bir adım daha ileri gitmelerini sağlayacaktır.
- ✓ Çocuğunuza, sizin isteklerinizi yerine getirmesi için baskı yapmayın. Sevgi dolu ve ılımlı bir yaklaşımla, yapabileceğiniz arkadaşça önerilerle iletmek istediğiniz mesajı tam olarak verebilirsiniz.

- ✓ Çocuğunuzu eleştirmekten kaçının. Bunu başkalarının yanında, özellikle de arkadaşlarının yanında hiç yapmayın. Beğendiğiniz ve takdir ettiğiniz yönlerini ona söyleyin. Onu kendi yapısı ve kişiliği ile kabul edin.
- ✓ Anne baba olarak alacağınız ortak kararlarla davranışlarınızda her zaman doğru ve tutarlı olun. Çelişkili davranışlarınızla çocuğunuz her zaman bocalayacak ve doğruyu bir başkasında arayacaktır.
- ✓ Çocuğunuzun yaşamında en önemli çevre, aile çevresidir. Çocuk, yaşamındaki etkili örnekleri ailesinden alır. Anne baba olarak tüm davranışlarınızla örnek olduğunuzu unutmayın. Çocuğunuza anne ve baba olarak farklı tepkiler göstermeyin. Eşinizle ortak hareket ederek tutarlı olun. Çocuğunuzun eleştirilerini dinleyerek makul bir şekilde cevaplandırın. Hatalarınızı düzeltme yönünde onunla tartışın, gerekirse özür dilemeniz bile çocuğunuzun gözünde sizi yüceltecektir.
- ✓ Aile içi problemlerin, tartışmaların çocuğunuza yansımaları, onun geleceğini de etkileyecektir. Çocukların önünde yapılan tartışmalar, okul ve öğretmenler hakkındaki olumsuz eleştiriler çocukta bocalamaya, akademik başarısızlığa ve okuldan soğumaya sebep olacaktır.
- ✓ Sürekli yinelenen "Dersine çalış." uyarısı olumsuz etki yapabileceği gibi, çocuğunuzun çalışma azmini de kıracaktır. Çocuğunuzun programlı çalışmaya alıştırılması, dinlenme, eğlence saatlerinin planlanması için yönlendirilmesi ve dersi öğrenmesi için çalışması gerektiği aşılmalıdır.
- ✓ Çocuğunuzun arkadaş çevresi, onun gelişimi ve sosyal hayatının oluşumunda çok büyük bir etkidir. Okul dışı zararlı arkadaşlıklar, farklı problemleri de beraberinde getirir. Zararlı alışkanlıkların bu yaşlarda büyük merak konusu olduğunu, kişiliklerinin oluşma döneminde yanlış yönlendirilebileceklerini unutmayın.
- ✓ Yaşı itibarıyla çocuğunuzun cinsel gelişiminin başladığı ve devam ettiği yıllardasınız. Onların cinsellik ile ilgili sorabileceği sorulara hazırlıklı olun. Yalın ve dürüst bir şekilde makul olarak cevaplayın. Cinselliğin, korkulacak ya da sır ve gizlerle dolu bir hale girmesini engelleyin. Bu konudaki ılımlı ve destek verici yaklaşımınız, çocuğunuzun çevreden yalan yanlış bilgiler almasını engeller. Bu çağdaki çocukların beden ve ruhsal gelişimleri doğru bir orantıda olmayabilir. Beden gelişiminin bir anda hızlanması, ruhsal gelişiminin ise daha yavaş olması bazı hırçınlıklara ve sert tepkilere sebep olabilir. Bu durumu anlayışla karşılamak ve mantıklı bir yaklaşım ile aşılmasına yardımcı olmak çocuğunuzun cinsel kimliğini kazanmasında büyük önem taşımaktadır.
- ✓ Çocuğunuzun okul yaşantısı ile ilgilenin. Derslerinde ve davranışlarında daha iyiye yönlenebilmesi için öğretmenleri ile sıkı bir iletişim içinde olun, okulda gerçekleştirilen toplantılara mutlaka katılın, gelişimi ile ilgili konularda takipçi olun. Çocuğunuzun kılık ve kıyafetine, temizliğine özen gösterin.
- ✓ Çocuğunuz okuldan döndüğünde, evde onu karşılayacak birinin olması, okuldan getirdiği sevinç ve üzüntü duygularını paylaşması açısından iyi olacaktır.
- ✓ Çocuklarınıza iyi notların yanında zayıf not almasının da normal olduğunu ve çalışmakla durumun düzeltilebileceğini telkin edin.
- ✓ Çocuğunuzun ders çalışma ortamını hazırlamasına yardımcı olun. Uygun bir çalışma odası oluşturun. Eş dost toplantılarınızı onun programına uygun hale getirmeye gayret edin, ev işlerini ya da alışveriş sorumluluklarını ders çalışma saatlerinin dışında oluşturun.

- ✓ Çocuğunuzun sağlık durumu ile yakından ilgilenin. Çocuğunuz asılsız bedensel yakınmalarda bulunuyorsa bunların da dikkate alınması gerekir. Bu yakınmalar aslında onun, sorunlarını dolaylı olarak anlatış şekli olabilir.
- ✓ En iyi dinlenme, uyuyarak yapılan dinlenmedir. Sinir sisteminin dinlenmesi ve enerji toplayabilmesi uyumaya bağlıdır. Bu sebeple çocuğunuzun uyku saatlerinin düzenli olmasına önem verin.
- ✓ Çocuğunuza yeteri kadar harçlık verin. Harçlığını mümkünse aylık veya haftalık olarak belirleyin. Böylelikle kendisini yönetmeyi öğrenecek, sorumluluk kazanacaktır.
- ✓ Bol bol öğüt vermek yerine, örnek davranışlarda bulunarak davranış değişikliğini hedefleyin.
- ✓ Okula asla sinirliyerek gitmeyin. Öfke öfkeyi doğurur. Çocuđu, okuldan mutsuz gelen her veli doğal olarak sinirlenir. Okul, bürokratik hiyerarşı sistemi ile yönetilir. Eđer sorun sınıf ortamında yaşanmışsa önce ilgili öğretmeni arayarak söylediklerini dikkatle dinleyin. Açıklamaları sizin için yeterli değilse o zaman okul idaresine de başvurarak, öğretmenin de bulunacağı bir görüşme talep edin. İletişim kanallarınızı sürekli açık tutmanız gerektiğini unutmayın.

Kaynaklar:

<http://okulweb.meb.gov.tr/35/22/313358/rehberlik/Aile2.pdf>

<http://www.egitimciyiz.net>